

[Birthe Nielsen]

»Mener ministeren, at det er i overensstemmelse med god moral og praksis, at kommunerne efter bistandslovens § 27 pålægges at kræve tilbagebetaling af ydelser ydet efter f.eks. bistandslovens § 37 indtil 5 år efter, at ydelsen er udbetalt, når kommunerne ved udbetaling af hjælpen har afgivet erklæring om, at kravet forældes efter 3 år?«

Skriftlig begrundelse

Når personer modtager økonomisk hjælp efter f.eks. bistandslovens § 37 mod tilbagebetaling efter § 26, skal de i reglen underskrive en formular, hvor §§ 26 og 27 om tilbagebetaling er optrykt, herunder om forældelse efter 3 år ved manglende betalingsevne.

Af de lovændringer, der er vedtaget fra 1. januar 1981, fremgår det, at kravet nu først forældes efter 5 år, dog således, at det ikke bare er alle nye udbetalte ydelser, hvor kravet først forældes efter 5 år, men også vedrører de ydelser, der allerede er udbetalt, idet der ikke er indført overgangsbestemmelser.

Det synes umiddelbart at stride imod almindelig retsopfattelse, at de pågældende, som har modtaget ydelsen på grundlag af en forældelse over 3 år, og som er i besiddelse af en formular fra kommunen, hvoraf det fremgår, at tilbagebetalingskravet forældes efter 3 år ved manglende betalingsevne, alligevel kan blive præsenteret for krav op til 5 år efter ydelsens udbetaling.

Socialministeren (Ritt Bjerregaard):

Efter dansk statsforfatningssædvane finder en ny lov anvendelse på ethvert retsforhold, der falder ind under dens regler, uden hensyn til, om det måtte have sit udspring i tiden, før loven trådte i kraft. At det ikke ved forlængelsen af fristen efter bistandslovens § 27 for et tilbagebetalingskravs bortfald fra 3 til 5 år har været tilsigtet at fravige dette princip, fremgår forudsætningsvis af bemærkningerne til lovforslaget om ændring af § 27. Her er det nemlig anført, at forslaget skønnes at give en besparelse på 5 mill. kr. i 1981. Hvis den nye lovregel alene skulle anvendes på tilbagebetalingspligtig hjælp, der ydes efter 1. januar 1981, kunne dette prove nu selvsagt ikke opnås, idet der tidligst ville blive besparelser ved lovændringen i 1984.

Må jeg så lige rette en enkelt misforståelse. Der er på ingen måde tale om, at kommu-

nerne afgiver erklæring om, at kravet forældes efter 3 år, altså at forældelsen skulle være et led i en aftale mellem kommunen og den, der modtager hjælpen. Tidspunkt for bortfald af tilbagebetalingskravet beror udelukkende på, hvad der til enhver tid står i bistandslovens tekst.

Birthe Nielsen (SF):

Jeg takker for ministerens svar, selv om jeg nok havde regnet med en mere positiv behandling af dette spørgsmål. Jeg finder det urimeligt i forbindelse med det nugældende retsprincip, at mennesker modtager et lån under forkerte forudsætninger, hvad det her viser sig at være, hvor forældelsesfristen i denne overgangsperiode nu kommer til at være 5 år og ikke 3 år, som de mennesker har skrevet under på i kommunerne, da de lånte med tilbagebetalingspligt. Jeg synes nok, at der her mangler en overgangsbestemmelse, og det skuffer mig virkelig, at ministeren ikke er enig med mig.

Jeg er godt klar over, at det rent lovmæssigt er korrekt, men der er noget umoralsk i, at mennesker, der får en formular, som Kommunernes Landsforening sender til kommunerne, og hvoraf det fremgår, at forældelsesfristen er 3 år, kommer ud for, at de igennem en 5-årig periode stadig væk skal have den gæld hængende over hovedet, når de skriver under i 1980, og loven først træder i kraft 1. januar 1981. Jeg havde da håbet, at ministeren havde været mere positiv over for dette problem, men det kan jeg forstå at ministeren ikke er.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlig besvarelse af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af folketinget:

Arentoft: spm. nr. 91

Thorndahl: spm. nr. 97 og 132

Voigt: spm. nr. 108

Alfred Hansen: spm. nr. 111

Birgith Mogensen: spm. nr. 114, 115 og 127